

Nr 391.

Av herr **Persson, Karl**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1952/53, m. m.*

I proposition nr 96 till innevarande års riksdag föreslås, att riksdagen skall

1) antaga det i propositionen omförmälda förslaget till förordning om viss reglering av handeln med fisk m. m. samt

2) medgiva att för tiden till och med den 30 juni 1953 reglering av priserna på fisk av vissa slag må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som förordas i propositionen.

De omförmälda förslagen överensstämma nästan helt med huvudpunkterna i 1950 års proposition och ingenting är omnämnt i årets proposition om fiskexporten till de fria marknaderna.

I 1950 års proposition var icke heller omnämnt något om fiskexporten till de sagda marknaderna. Emellertid ha de administrativa organ, som handha denna reglering, till synes alldeles felaktigt tolkat bestämmelserna så att de hava kunnat förbjuda en förening, där fiskare dominera och vilken förening är bildad uteslutande för att tillvarataga fiskarens ekonomiska intressen, att exportera fisk till de s. k. frilistade marknaderna. Producenterna, som hela tiden endast ansett det föreliggande monopol för export till centraliserade marknader, vilket även uttalats av jurister, sökte genom denna export vinna bästa möjliga inkomst för sig eller så stor inkomst åtminstone som motsvarade det av staten åsatta garantipriset. Det kunde dock blivit mera. Garantipriset hade nämligen icke till fullo inbetalts till nämnda fiskare, vilka icke tillhörde en viss facklig fiskarorganisation. Dessa producer, som tillhörde ett annat fackförbund, fingo nämligen vidkännas avdrag å garantipriset med upp till 40 procent av sagda pris. Det kan här anmärkas på att de i detta fall missgynnade fiskarna till prisregleringsfonden erlagt lika mycket i prisregleringsavgifter som de övriga. Samtidigt härmed reste förtroendemän i den av staten via jordbruksnämnden kontrollerade föreningen Sydkustfisk runt till det tidigare nämnda fiskarförbundets medlemmar och meddelade dessa, att om de lämnade sitt fackförbund och ingingo i det fackförbund, som kollektivt samgått med Kooperativa förbundet i en speciell ekonomisk förening, så skulle de utfå garantipriset ogravrat. Fiskarena i det fria fackförbundet, vars stadgar äro så skrivna, att förbundet icke får ansluta sig till ekonomiska företag på så sätt, att det ideella

arbetet därigenom försvåras eller omöjliggöres, ansågo emellertid att dylikt hot mot föreningsrätten icke var riktigt och vägrade att gå med på förslaget med påföljd som sagts.

Då emellertid den sista propositionen i huvudsak överensstämmer med tidigare framlagda proposition avseende exporten till centraliserade marknader, men det relaterade exportstoppet likväl har kunnat ske med påföljd av stor osäkerhet för de svenska fiskarproducenterna, får jag, därtill anmodad av fiskare i vårt land, göra riksdagen uppmärksam på förhållandena.

Beträffande prisreglering och upptagande av avgifter för densamma bör framhållas, att de prisregleringsavgifter, som utgå av fiskarens fångster, till en icke ringa del måste fördyra fisken för konsumenterna i Sverige och i andra hand bidra till minskad fiskhandelsomsättning, medan utländska konsumenter därav uppenbarligen draga fördel. Jag anser, att avsikten med prisregleringsavgifter från början och i princip icke var den, att avgifterna generellt skulle användas till exportprisutjämning utan i huvudsak till utjämning av priser, då varan inom landet fått bortslumpas till djurföda eller indirekt till fiskmjölsfabriker. Såsom det nu sker givas mindre sakkunniga monopolorgan möjligheter att utbjuda fisk till underpriser på utländska marknader. Detta kan ske till nettopriser understigande garantipriset, då man sedan bara har att hämta resterande likvider från fiskarens egen fond, d. v. s. fiskarna få i dylika fall vara med om att betala sin egen likvid. Ingenting vinnes av fiskarna ekonomiskt sett. Den inhemska konsumentfiskens pris bör inte belastas med dylik avgift. Härigenom skulle vinnas ökad inhemsk fiskförbrukning. I stället bör övervägas, om inte förlusten på exportfisken bör regleras med statsmedel såsom sker i icke ringa utsträckning beträffande annan mer eller mindre säsongvis förekommande överproduktion i vårt land. Fiskarna hava säkerligen gjort sig förtjänta av minst lika stora förmåner i sitt riskfyllda yrke.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag,

att riksdagen uttalar sig för att exporten av fisk till icke centraliserade marknader skall vara fri för sådana ekonomiska fiskarorganisationer, som anse sig hava fördel av densamma, samt

att riksdagen i övrigt vid behandlingen av propositionen nr 96 måtte beakta vad ovan anförts, eventuellt anhålla hos Kungl. Maj:t om en förnyad utredning av hithörande spörsmål.

Stockholm den 29 mars 1952.

Karl Persson.